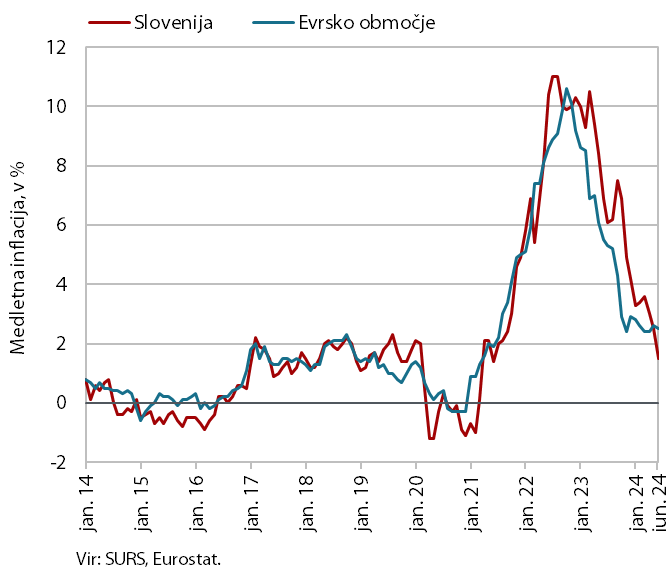

GRAFI TEDNA

od 17. do 28. junija 2024

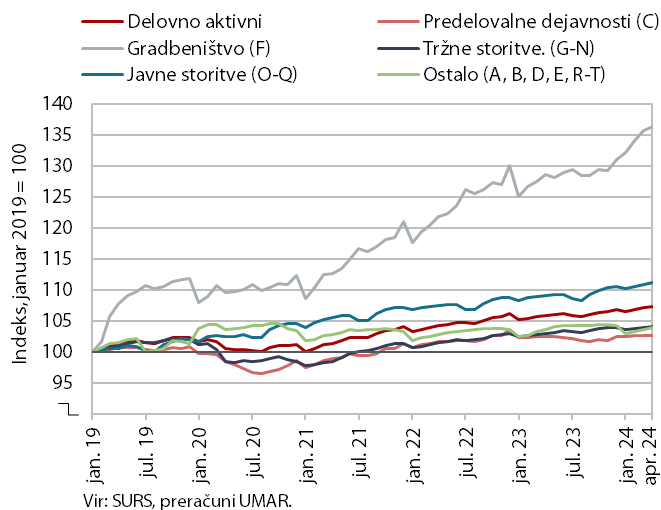
Rast cen življenjskih potrebščin se hitro umirja. Junija je bila medletna rast cen najnižja v zadnjih treh letih (1,5 %), k temu je precej prispevala predvsem visoka lanska osnova. Medletna realna rast povprečne bruto plače je bila aprila ob nekoliko nižji inflaciji višja kot marca, povečala se je predvsem v zasebnem sektorju. K medletni rasti števila delovno aktivnih so tudi aprila medletno prispevali tuji državljani. Realni prihodek v večini trgovinskih panog se je aprila povečal in ostal večji kot pred letom. V tržnih storitvah pa se je aprila nekoliko zmanjšal; medletno je bil realni prihodek v prvih štirih mesecih manjši le v prometu in skladiščenju. Razpoloženje v gospodarstvu se je junija izboljšalo, in sicer v trgovini ter med potrošniki. Tudi medletno je bilo razpoloženje v gospodarstvu boljše, slabše kot pred letom ostaja le v gradbeništvu.

Cene življenjskih potrebščin, junij 2024

Medletna rast cen se je tudi v juniju hitro umirjala in bila najnižja v zadnjih treh letih (1,5 %). K temu je nekoliko prispevalo nadaljnje umirjanje pritiskov na rast cen, v večji meri pa visoka osnova iz lanskega junija, ko je bila odpravljena znižana stopnja DDV-ja na nekatere energente. To je vplivalo tudi na medletni padec cen v skupini stanovanje, voda, električna energija, plin in druga goriva (-2,3 %), še maja so bile cene v tej skupini medletno višje za okoli 3 %. Umirjajo se predvsem rasti cen blaga, ki so bile junija medletno višje le za 0,2 %. Blago dnevne porabe je bilo dražje za 0,3 %, poltrajno blago za 1,5 %, trajno blago pa je bilo cenejše za 1,4 %. Umirjanje rasti cen storitev se je v zadnjih mesecih prekinilo, njihova medletna rast je še vedno presegala 4 %. Najvišja rast cen (6,7 %) je bila v skupini restavracije in hoteli, kar je po naši oceni še vedno posledica pomanjkanja delovne sile ter s tem pritiska na rast plač, v določeni meri pa tudi razmeroma visokega povpraševanja.

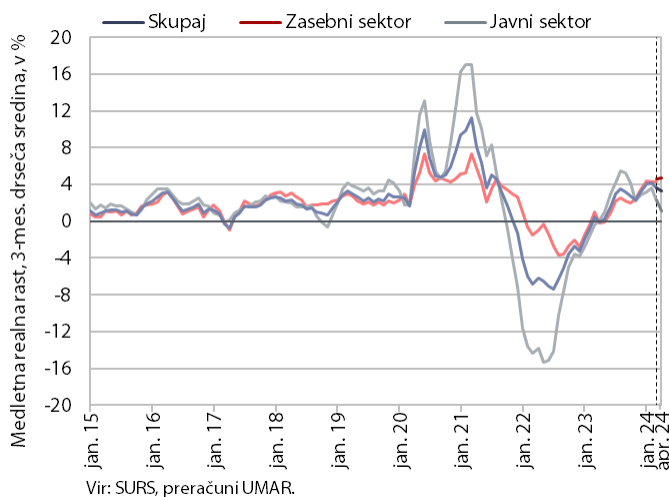
Število delovno aktivnih oseb, april 2024

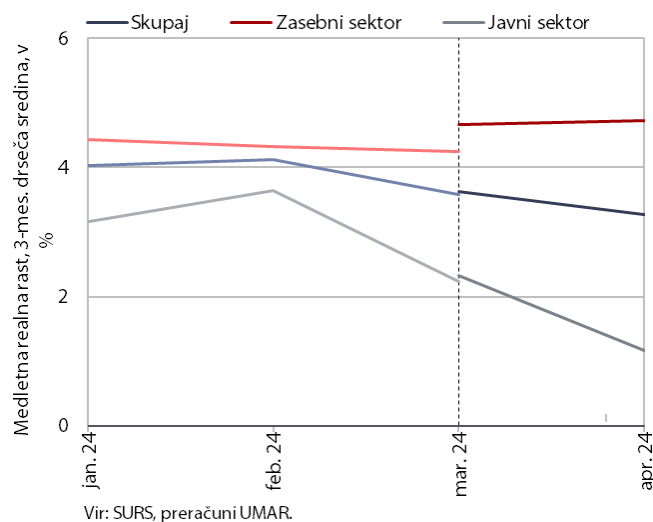
Aprila se je nadaljevala medletna rast števila delovno aktivnih. Ta je bila podobna (1,4-odstotna) kot v prvih treh mesecih in višja kot v zadnjih mesecih prejšnjega leta. Pospšek rasti v začetku leta je bil predvsem posledica spremenjene definicije delovno aktivnega prebivalstva, ki po novem vključuje tudi v tujino napotene delavce.¹ Rast delovno aktivnih je bila tudi aprila najvišja v gradbeništvu, dejavnosti z velikim pomanjkanjem delovne sile. K medletno večjemu skupnemu številu delovno aktivnih je aprila prispevalo večje število tujih državljanov, število delovno aktivnih državljanov Slovenije je bilo malenkost manjše. Delež tujih državljanov med vsemi delovno aktivnimi je bil aprila 15,7-odstoten, tj. za 1,4 o. t. večji kot pred letom. Po dejavnostih so glede deleža tujih državljanov izstopale gradbeništvo (50 %), promet in skladiščenje (33 %) ter druge raznovrstne poslovne dejavnosti (29 %).

¹ Vključitev oseb, napotениh na delo ali usposabljanje v tujino, in oskrbovalcev družinskega člana med delovno aktivno prebivalstvo v začetku leta 2024. Konec leta 2023 je bilo po podatkih SURS 6.900 oseb napotениh na delo in usposabljanje v tujino. Te osebe bodo po izteku obstoječega zavarovanja najverjetneje prešle med zaposlene osebe (januarja 2024 jih je bilo slabih 4.600). Učinek spremenjene definicije je največji v gradbeništvu in pri tujih državljanih (gl. SURS <https://www.stat.si/StatWeb/news/Index/12740>). Po naši oceni spremenjena definicija k skupni medletni rasti vseh delovno aktivnih prispeva približno polovico.

Povprečna bruto plača na zaposlenega, april 2024

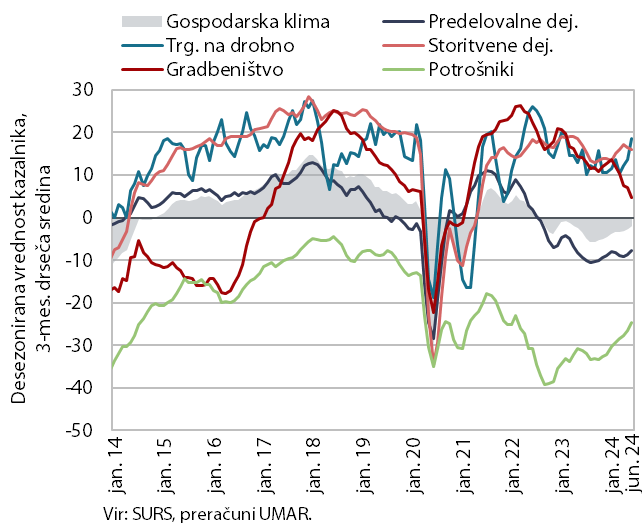

Pri izračunu podatkov o plačah se od aprila uporablja nov podatkovni vir; medletna realna rast povprečne bruto plače je bila nekoliko višja (3,4 %) kot marca. Ob malenkost nižji inflaciji je bila to predvsem posledica razmeroma visoke rasti v zasebnem sektorju (5,7%). Najvišja je bila rast v gradbeništvu in drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih. V javnem sektorju je bila povprečna bruto plača medletno realno nižja za 0,8 %, kar je povezano z lansko osnovo (dvig plač aprila 2023). Nominalno je bila skupna povprečna bruto plača v prvih štirih mesecih medletno višja za 7 %, in sicer v zasebnem sektorju za 8,2 %, v javnem pa za 4,9 %.

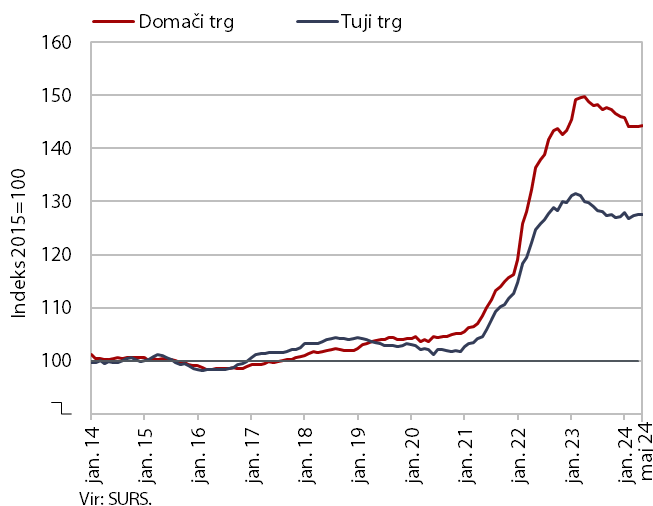
Po novem SURS uporablja podatke iz obrazca REK-O, ki se od starih podatkov iz obrazca ZAP/M razlikuje zaradi različnega poročanja izrednih in zaostalih izplačil. Mesečne razlike v bruto plači med obema viroma se gibljejo od -2,2 % do +2,0 % z izjemo decembra 2023, ko so podatki iz novega vira za 14,9 % višji. Posledično se nekoliko razlikujejo tudi stopnje rasti. Ker so surovi podatki po novi metodologiji objavljeni za preteklih 15 mesecev, izračun medletne rasti in naknadno še njene 3-mesečne drseče sredine pomeni, da se prikazane serije prekrivajo samo za en mesec.

Gospodarska klima, junij 2024

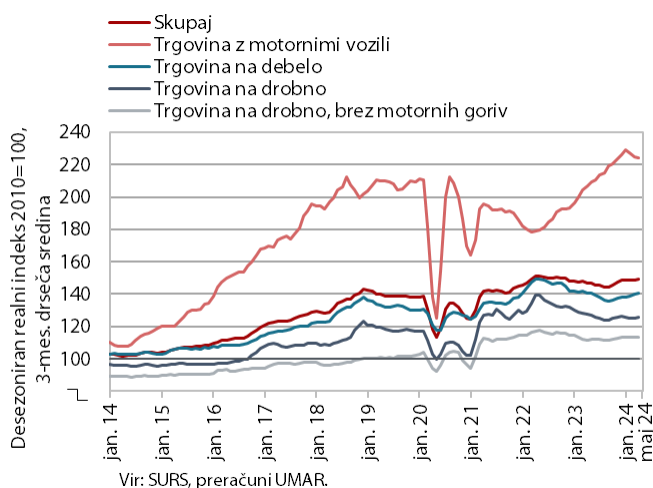
Vrednost kazalnika gospodarske klime se je junija nekoliko zvišala in ostala medletno višja. K izboljšanju v primerjavi z mesecem prej je prispevalo izboljšanje kazalnikov zaupanja v trgovini na drobno in med potrošniki, ki sta se od začetka leta najbolj izboljšala. Kazalnika zaupanja v gradbeništvu in storitvenih dejavnostih sta se poslabšala, kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih pa je ostal nespremenjen. Z izjemo kazalnika zaupanja v gradbeništvu, ki se je od začetka leta najbolj poslabšal, so k medletno večji vrednosti kazalnika gospodarske klime junija prispevali vsi kazalniki zaupanja.

Cene industrijskih proizvodov slovenskih proizvajalcev, maj 2024

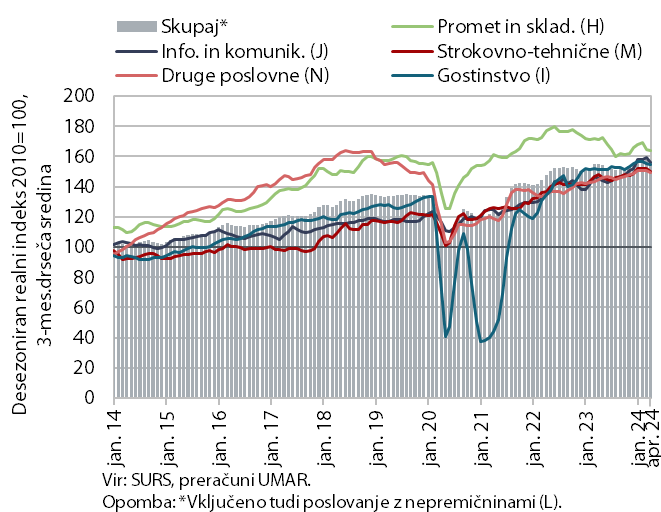
Cene industrijskih proizvodov slovenskih proizvajalcev so maja ostale nespremenjene, medletno zniževanje pa se je še nekoliko upočasnilo (-2,4 %). Maja je na manjši medletni padec vplivalo predvsem upočasnjevanje zniževanja cen v skupini surovin (-4,3 %), kar je bilo posledica tako višje osnove kot tudi 0,6-odstotne mesečne rasti. Cene energentov so bile predvsem zaradi nižjih cen v skupini oskrbe z električno energijo, plinom in paro (-15,8 %) medletno nižje za 11 %. Medletna rast cen proizvodov za investicije je ostala okoli 0,5 %, cene proizvodov za široko porabo pa so še rasle po približno eno odstotni stopnji. Cene industrijskih proizvodov so bile na domačem trgu medletno nižje za 3,0 %. Na tujih trgih je bil padec 1,8-odstoten.

Prihodek v trgovini, april-maj 2024

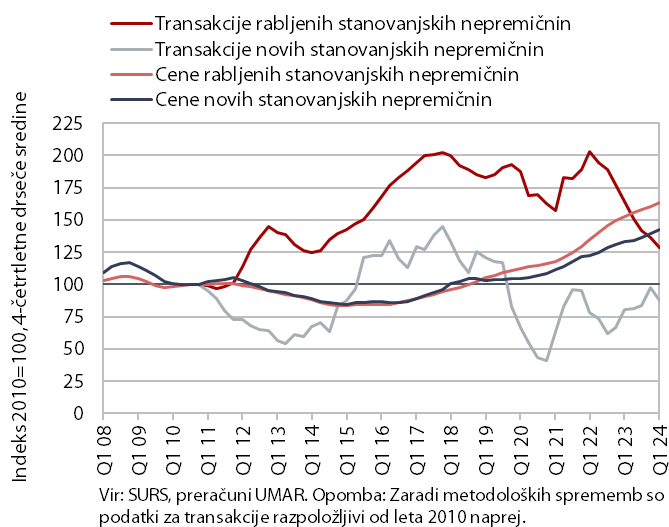
Realni prihodek večine trgovskih panog se je aprila povečal in bil tudi medletno večji. Za dobro petino je bil aprila medletno večji prihodek v trgovini z motornimi vozili. Ta se je po lanskih visokih rasteh v prvem četrtletju sicer tekoče zmanjšal. V štirih mesecih je bil medletno večji za več kot desetino. Prodaja v trgovini na debelo je bila aprila medletno večja za dobro desetino, v štirih mesecih pa za 1 %. Medletno večji sta bili v štirih mesecih tudi prodaji v trgovini na drobno z neživili in z živili (za 1 % oz. 3 %). Po predhodnih podatkih SURS se je prodaja maja v večini panog zmanjšala in bila v trgovini na drobno z neživili tudi medletno manjša, v trgovini na drobno z živili ter v trgovini z motornimi vozili pa je ostala medletno večja.

Prihodek v tržnih storitvah, april 2024

Skupni realni prihodek tržnih storitev se je aprila zmanjšal (za 0,6 %), medletno pa je bil realno večji (za 6,8 %). Prihodek se je glede na razmeroma visoko rast v marcu najbolj zmanjšal v strokovno-tehničnih dejavnostih ob poglobitvi upada v arhitekturno-projektantskih storitvah. Nekoliko manjši je bil upad prihodka v drugih poslovnih dejavnostih, kjer se je v zaposlovalnih storitvah še skrčil. Prihodek se je četrti mesec zapored zmanjšal tudi v gostinstvu. Tudi upad prihodka v poslovanju z nepremičninami je vplival na zmanjšanje skupnega prihodka tržnih storitev. Prihodek v dejavnosti prometa in skladiščenja pa se je ponovno nekoliko povečal, tokrat zlasti zaradi rasti v dejavnosti skladiščenja ter spremljajočih prometnih dejavnosti. V informacijsko-komunikacijskih dejavnostih se je rast prihodka pospešila zaradi večje prodaje v telekomunikacijskih storitvah. V prvih štirih mesecih je bil realni prihodek medletno manjši le v prometu in skladiščanju.

Nepremičnine, Q1 2024

Medletna rast cen stanovanjskih nepremičnin se je v prvem četrtnem leta 2023 višje za 6,3 %, v primerjavi z zadnjim lanskim četrtnem pa za 1,2 %. Cene rabljenih stanovanjskih nepremičnin, pri katerih je bilo število transakcij medletno manjše za skoraj četrtno in najmanjše po tretjem četrtnem leta 2013, so bile medletno večje za 6,9 %. Medletno višje so bile tudi cene novih stanovanjskih nepremičnin (za 8,7 %), ki pa so bile v primerjavi z zadnjim lanskim četrtnem nižje za 7,6 %. Tudi število njihovih transakcij, ki sicer zavzemajo le manjši del vse prodaje (8 %), je medletno močno upadlo (za tretjino), potem ko je bilo (po revidiranih podatkih) v letu 2023 razmeroma visoko².

² SURS je izvedel revizijo po naknadno prejetih podatkih o večjem številu prodaj novih stanovanjskih nepremičnin v letu 2023. Število njihovih transakcij se je tako v letu 2023 povečalo za 514 na 839, kar pomeni za skoraj polovico več kot v letu 2022 in največ po letu 2018.

Tabela: izbrani makroekonomski kazalci za Slovenijo

Za bralnike zaslona dostopna oblika tabel se nahaja na spletni strani UMAR, med prilogami ob aktualnih grafih tedna.

Izbrani makroekonomski kazalci za Slovenijo	Datum objave		Enota	Referenčno obdobje					
	Zadnja	Naslednja		2022 Q4	2023 Q1	2023 Q2	2023 Q3	2023 Q4	2024 Q1
		15.05.2024	14.08.2024	% (Q/Q-1) ³	0,3	0,6	0,9	-0,1	0,9
BDP, realno	15.05.2024	14.08.2024	% (Q/Q-4)	-0,2	1,1	1,7	1,3	2,2	2,1
Zasebna potrošnja, realno	15.05.2024	14.08.2024	% (Q/Q-1) ³	0,2	1,0	-0,4	0,3	0,4	0,1
	15.05.2024	14.08.2024	% (Q/Q-4)	0,0	3,4	0,4	0,3	1,2	0,9
Potrošnja države, realno	15.05.2024	14.08.2024	% (Q/Q-1) ³	0,4	0,9	1,1	0,7	1,8	1,2
	15.05.2024	14.08.2024	% (Q/Q-4)	-1,6	-1,0	3,2	2,4	4,8	5,1
Bruto investicije, realno	15.05.2024	14.08.2024	% (Q/Q-1) ³	2,3	-3,3	-6,6	4,0	2,0	1,9
	15.05.2024	14.08.2024	% (Q/Q-4)	1,9	-16,0	-13,9	-3,9	-4,2	0,9
Izvoz proizvodov in storitev, realno	15.05.2024	14.08.2024	% (Q/Q-1) ³	-5,6	0,8	-0,8	-2,3	0,8	2,4
	15.05.2024	14.08.2024	% (Q/Q-4)	-1,3	4,0	-0,4	-8,6	-2,3	-0,6
Uvoz proizvodov in storitev, realno	15.05.2024	14.08.2024	% (Q/Q-1) ³	-4,0	-0,5	-2,5	-3,0	3,1	3,4
	15.05.2024	14.08.2024	% (Q/Q-4)	-1,1	-0,4	-5,0	-10,6	-4,0	-0,9
				2024 m 1	2024 m 2	2024 m 3	2024 m 4	2024 m 5	2024 m 6
Trgovinska bilanca¹	13.06.2024	15.07.2024	mio EUR	110,3	-55,6	57,2	27,7	:	:
Tekoči račun¹	13.06.2024	15.07.2024	mio EUR	251,1	139,8	308,8	392,8	:	:
Izvoz blaga, realno²	04.06.2024	05.07.2024	% (M/M-1) ⁴	-0,2	-2,3	0,2	-0,4	:	:
	04.06.2024	05.07.2024	% (M/M-12)	2,5	1,4	-6,6	10,9	:	:
Uvoz blaga, realno²	04.06.2024	05.07.2024	% (M/M-1) ⁴	-0,6	2,9	-3,5	-1,5	:	:
	04.06.2024	05.07.2024	% (M/M-12)	-1,8	3,5	-5,7	10,2	:	:
				2024 m 1	2024 m 2	2024 m 3	2024 m 4	2024 m 5	2024 m 6
Inflacija (CPI)	28.06.2024	31.07.2024	% (M/M-1)	-0,6	0,8	0,2	1,0	0,5	0,4
	28.06.2024	31.07.2024	% (M/M-12)	3,3	3,4	3,6	3,0	2,5	1,5
				2024 m 1	2024 m 2	2024 m 3	2024 m 4	2024 m 5	2024 m 6
Bruto plača na zaposlenega, realno	21.06.2024	22.07.2024	% (M/M-1)	-0,7	-2,4	2,1	-0,5	:	:
	21.06.2024	22.07.2024	% (M/M-12)	4,6	3,4	2,7	4,3	:	:
- zasebni sektor	21.06.2024	22.07.2024	% (M/M-1)	0,6	-1,6	1,9	-0,5	:	:
	21.06.2024	22.07.2024	% (M/M-12)	5,5	3,9	3,5	7,3	:	:
- javni sektor	21.06.2024	22.07.2024	% (M/M-1)	-3,2	-4,0	2,5	-0,8	:	:
	21.06.2024	22.07.2024	% (M/M-12)	3,0	2,4	1,3	-1,2	:	:
- od tega sektor država	21.06.2024	22.07.2024	% (M/M-1)	-2,1	-3,8	1,2	0,3	:	:
	21.06.2024	22.07.2024	% (M/M-12)	2,3	1,6	2,4	-2,0	:	:
				2024 m 1	2024 m 2	2024 m 3	2024 m 4	2024 m 5	2024 m 6
Delovno aktivni	18.06.2024	16.07.2024	% (M/M-1) ⁴	0,8	0,1	0,1	0,1	:	:
	18.06.2024	16.07.2024	% (M/M-12)	1,3	1,4	1,4	1,4	:	:
Registrirane brezposelne osebe	05.06.2024	03.07.2024	% (M/M-1) ⁴	0,3	-1,1	-0,9	-1,1	-0,7	:
	05.06.2024	03.07.2024	% (M/M-12)	-6,8	-6,9	-6,9	-7,0	-6,6	:
Stopnja registrirane brezposelnosti	18.06.2024	16.07.2024	%	5,2	5,0	4,7	4,6	:	:
				2022 Q4	2023 Q1	2023 Q2	2023 Q3	2023 Q4	2024 Q1
Zaposlenost, ADS	27.05.2024	26.08.2024	% (Q/Q-1) ⁵	-0,5	-0,3	1,4	-0,9	1,4	1,3
	27.05.2024	26.08.2024	% (Q/Q-4)	0,1	-0,8	0,9	-0,4	1,5	3,2
Stopnja anketne brezposelnosti, ADS	27.05.2024	26.08.2024	%	3,5	3,8	3,6	3,9	3,4	3,4
				2024 m 1	2024 m 2	2024 m 3	2024 m 4	2024 m 5	2024 m 6
Cene industrijskih proizvodov, domači trg	21.06.2024	19.07.2024	% (M/M-1)	-0,2	-1,1	-0,1	0,1	0,1	:
	21.06.2024	19.07.2024	% (M/M-12)	0,3	-3,4	-3,7	-3,8	-3,0	:
Proizvodnja predelovalnih dejavnosti, realno	10.06.2024	10.07.2024	% (M/M-1) ³	9,1	2,5	-6,9	5,7	:	:
	10.06.2024	10.07.2024	% (M/M-12)	-1,7	3,0	-7,1	8,2	:	:
Gradbeništvo, realna vrednost opravljenih del	15.06.2024	15.07.2024	% (M/M-1) ³	-3,5	7,7	-6,8	-2,7	:	:
	15.06.2024	15.07.2024	% (M/M-12)	-4,1	5,6	-7,7	-5,3	:	:
Prihodek v trgovini, realno	27.06.2024	29.07.2024	% (M/M-1) ³	-0,5	-0,3	0,0	2,2	:	:
	27.06.2024	29.07.2024	% (M/M-12)	-0,1	4,9	-3,8	10,7	:	:
Prihodek v tržnih storitvah, realno	28.06.2024	31.07.2024	% (M/M-1) ³	0,2	-2,4	1,0	-0,5	:	:
	28.06.2024	31.07.2024	% (M/M-12)	6,1	1,5	-2,9	6,8	:	:
				2018	2019	2020	2021	2022	2023
Primanjkljaj/presežek sektorja država (ESA 2010)	29.03.2024	30.09.2024	% BDP	0,7	0,7	-7,6	-4,6	-3,0	-2,5
Konsolidirani bruto dolg države (ESA 2010)	29.03.2024	30.09.2024	% BDP	70,3	65,4	79,6	74,4	72,3	69,2
				2024 m 1	2024 m 2	2024 m 3	2024 m 4	2024 m 5	2024 m 6
Kazalnik gospodarske klime⁵, desezonirano	21.06.2024	25.07.2024	% ³	-3,1	-3,2	-4,1	-2,0	-2,3	-2,0
				2024 m 1	2024 m 2	2024 m 3	2024 m 4	2024 m 5	2024 m 6
EURIBOR, 3-mesečni	začetek meseca*		%	3,925	3,923	3,922	3,886	3,814	:
Donosnost dolgoročnih državnih obveznic	začetek meseca		%	3,07	3,23	3,18	3,23	3,28	:
Menjalni tečaj USD za EUR	začetek meseca		USD	1,091	1,080	1,087	1,073	1,081	:

Vir podatkov: SURS, BS, ECB, EUROSTAT, EURIBOR.org, preračuni UMAR.

Opombe: ¹Plačilnobilančna statistika BS. ²Zunanjetrgovinska statistika SURS, deflacioniranje UMAR. Deflacioniranje in desezoniranje UMAR. Izvoz in uvoz sta popravljena za oceno oplenitvenja blaga v povezavi z menjavo farmacije s Švicijo. ³Desezonirano - SURS. ⁴Desezonirano - UMAR. ⁵Razlika med pozitivnimi in negativnimi odgovori, v %.

* Izračun UMAR.

Za primerjavo z EU in evrskim območjem gl: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/euro-indicators/pees>